

Dabas parka «Abavas senleja» tūrisma attīstības plāns

Tūrisma attīstības plāna izstrādes process

Plāna izstrādes pasākumi

- **Darba sanāksme Abavas ielejas attīstības centra valdes sēdes ietvaros 26/08/2008 Kandavā**
- **Ievad-seminārs, 09/09/2008 Tūrisma un atpūtas centrā Plosti**
  - Apzinātas priekšrocības un stiprās puses
  - Noteikti trūkumi un problēmas

Plāna izstrādes pasākumi

Pieredzes apmaiņas brauciens pa Abavas senlejas tūrisma uzņēmumiem, 29/10/2008

- Pieredzes apmaiņa, sadarbības uzlabošana
- Kopīgu ideju attīstīšana
- Ideju *špikošana* un ielūkošanās kaimiņa *kēkī*

Plāna izstrādes pasākumi

Apmācības seminārs, 12/11/2008 Viesu namā Kārkli

- Reģiona daba un tradīcijas kā tūrisma produkts
- Videi draudzīgu principu iekļaušana dabas tūrisma produktu veidošanā
- Tūrisma produkta pārdošanas veicināšana
- Abavas senlejai raksturīgu tūrisma produktu izstrāde

Plāna izstrādes pasākumi

Darba sanāksme ar teritorijas tūrisma ekspertiem 20/04/2009 Sabilē

- Apzināts Abavas ielejas īpašais tūrisma potenciāls
- Diskutēts par problēmteritorijām un risināšanas iespējām

Plāna izstrādes pasākumi

Plānošanas seminārs – diskusija «Abavas senleja – vienots galamērķis vai dažādi novadi?», 29/05/2009 Viesnīcā «Kandava»

- Pārskatīta vīzija un attīstības mērķi;
- Diskusija par aktivitātēm, iesaistītajām un atbildīgajām pusēm.

Plāna izstrādes process

Uzņēmēju, TIC un pašvaldību darbinieku intervēšana, 2008/2009/2010 Teritorijas apsekošana, 2008/2009/2010

- Apzināts uzņēmēju un pašvaldību, iedzīvotāju skatījums uz Abavas senlejas tūrisma attīstības problēmām un perspektīvām
- Apzināts dabas, kultūrvēstures, aktīvā tūrisma esošais piedāvājums, iespējas, konstatētas problēmas

Dabas parka «Abavas senleja» Tūrisma attīstības plāns

Dabas parka «Abavas senleja» atslēgas vārdi tūrisma attīstībai - VĪZIJA

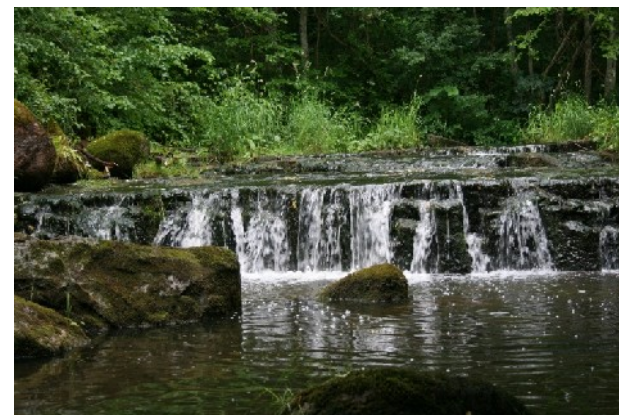
- ❖ **Abavas upe** – ūdens tūristu iecienītākā upe Kurzemē, tīra, dabiska un līkumota, ar labu infrastruktūru
- ❖ **Romu kultūra** ir neatņemama Abavas senlejas identitāte
- ❖ **Sabiles Vīna kalns** ir ne tikai leģendāra vieta ikgadējiem vīndaru svētkiem, kad sabrauc vīndari no visas Latvijas, arī citām apkārtnes valstīm, bet arī vieta, kur ikdienā degustēt dažādus Latvijā (un īpaši tuvākajā apkārtņē) ražotus vīnus
- ❖ **Ainaviskās skatu vietas un pastaigu takas** – Abavas senlejas gleznainā ieleja tiek eksponēta gan dabas, gan kultūras skatu rakursos
- ❖ **Sabile, Kandava un Renda ir šarmantas un rosīgas mazpilsētas** ar saglabātu vēsturisko auru - koka apbūve, bruģētas un līkumotas ieliņas nes gan kuršu senvēsturi, gan Hercoga Jēkaba laikus
- ❖ **Pedvāle - nozīmīgs kultūras centrs**, kas ik gadu apmeklētājus saista ar jauniem mākslas darbiem, radošiem plenēriem, izstādēm un performancēm
- ❖ **Abavas senlejas dabas bagātība** – daudzveidīgas pļavas, kadiķu audzes, skujkoku, ozolu, nogāžu un gravu meži, kaļķaini zāļu purvi, smilšakmens un dolomīta atsegumi, strauti, avoti un avoksnāji.

Attīstības mērķi un uzdevumi

1. Dabas parkā «Abavas senleja» ir ierīkota **kvalitatīva tūrisma infrastruktūra**, kas nodrošina konkurētspējīgu, videi draudzīgu un teritorijai raksturīgu tūrisma piedāvājuma attīstību

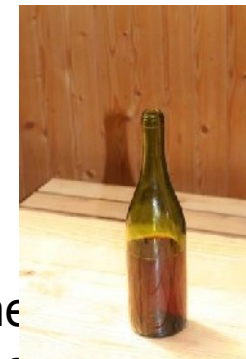
- **Ūdenstūrisma attīstība** – apmetnes ūdenstūristiem, laivu piestātnes, norādes, informācijas stendi
- **Dabas taku un kājnieku maršruta tīkla veidošana** – esošo atjaunošana, jaunu veidošana, pielāgošana arī ziemas apstākļiem - slēpošanai
- **Skatu laukumi, platformas, skatu torņi**
- **Velomaršruta tīkla attīstība** – esošo uzlabošana, jaunu veidošana, iekļaušanās Kurzemes velo tīklojumā;
- **Teritorijas ūdenskritumi** - labiekārtošanas darbi
- **Atsegumi un alas** – labiekārtošanas darbi

Attīstības mērķi un uzdevumi

2. Dabas parkā «Abavas senleja» ir daudzpusīgs uz **dabas, kultūras resursiem un tradīcijām balstīta tūrisma piedāvājums**, kas veicina ilgāku ceļotāju uzturēšanos dabas parka teritorijā:

- **Vīnkopības** tradīciju popularizēšana
- **Romu tradīciju** iekļaušana tūrisma piedāvājumā
- **Kulinārais mantojums** kā tūrisma piedāvājuma dažādošana
- **Kultūras mantojums un tradicionālo amatu prasmes** – Kurzeme hercogiste, vācu muižniecība, mazpilsētu apskates maršruti, teikas un leģendas par velna darbiem Abavas senlejā, kino industrija (filmu uzņemšanas vietas);
- **Pasākumi** kā atraktīvs Abava senlejas tūrisma piedāvājums
- **Dabas vērtības** – augu iepazīšanās, dzīvnieku vērošanas, dabas procesu izziņas piedāvājumi, «Ledāja stāsts» kā Abavas ielejas veidošanās vēsture
- **Trosu ceļi, gājēju tiltiņi un upes brasli** kā aktīvās atpūtas piedāvājums
- **Tematisko maršrutu un tūrisma produktu izveide** – bērniem, skolniekiem, ģimenēm, jauniešiem, pensionāriem, mākslas cienītājiem, aktīvās atpūtas piekritējiem

Attīstības mērķi un uzdevumi

3. Dabas parks «Abavas senleja» ir **atpazīstams** Latvijas, Baltijas un Eiropas tirgū:

- **Robežzīmes, ceļa zīmes un norādes** teritorijā atpazīstamībai
- **Tūrisma informācijas stendi** piedāvājuma popularizēšanai, tūristu orientēšanai
- **Logo, sauklis, suvenīri**
- **Vienota galamērķa reklāma** - mājas lapa, detāls ceļvedis, karte, modernās tehnoloģijas – twitter, face book utt.
- **Tūrisma informācijas – apmeklētāju centrs Kandavā** ar atbalsta punktiem Sabilē, Rendā
- **Iekļaušanās vietēja, reģionāla un nacionāla līmeņa organizācijām** (pašvaldību iniciatīvas, KTA, TAVA) mārketinga aktivitātēs un sadarbība ar tūrisma aģentūrām

Attīstības mērķi un uzdevumi

4. Dabas parkā «Abavas senleja» regulāri tiek **stiprināta tūrisma sadarbības** un galamērķa kapacitāte

- **Sadarbības stiprināšana** Abavas senlejas kā vienota tūrisma galamērķa attīstībā un tūrisma piedāvājuma veidošanā – kopīgs iesaistīto pašvaldību, uzņēmēju darbs un sadarbība
- **Tūrisma uzņēmēju konkurētspējas palielināšana** – apmācības, pieredzes apmaiņas, informācijas dienas, neformālas tikšanās;
- **«Zaļā sertifikāta» ieviešana** tūristu mītnēs – izglītojoši semināri, apmācības
- **Gidu pakalpojumu pieejamības** uzlabošana;
- **Vietējā ražojuma produktu** (amatniecība, pārtika u.c.) tūrisma pakalpojumu sniegšanas vietās
- **Abavas senlejas attīstības centra** kapacitātes stiprināšana

Attīstības mērķi un uzdevumi

5. Dabas parkā «Abavas senleja» ir nodrošināta regulāra tūrisma resursu, **infrastruktūras un ietekmju uzraudzība**, kā arī pilnveidota parka apmeklētāju **uzskaite**

- **Dabas parka «Abavas senleja» dabas aizsardzības plāna** aktualizēšana, izstrāde
- **Apmeklētāju uzskaites sistēmas pilnveidošana** – TIC, tūristu mītnes, brīvi pieejamie dabas un kultūrvēstures objekti, aktīvā tūrisma piedāvājumi;
- **Apmeklētāju radīto ietekmju fiksēšana** un savlaicīga novēršana, dabas aizsardzības un apsaimniekošanas pilnveidošana

Izstrādāti 6 maršruti ceļotāju individuālai lietošanai

Laivotājiem: **No Kandavas līdz Rendai**

Kājāmgājējiem un autobraucējiem: **Pa Abavas senleju**

Velobraucējiem un autobraucējiem: **Skaistākās skatu vietas**

Dabas vērotājiem un laivotājiem: **Augi Abavas upē**

Dabas vērotājiem un laivotājiem: **Dzīvnieki upes krastos**

LAIVOTĀJIEM Abava aicina! NO KANDAVAS LĪDZ RENDAI

Dabas parks teritorijā drīkst būtī staigāt, braukt ar velosipēdu, ar auto, vācot putnus un dzīvniekus, braukt ar airu laivām. Taisa ceļšana un ugunsgrūdu kurnšana ir atļauta tikai šim mērķim paredzētās atbarkotājas vietās. Vārot migrējošos putnus, jācenšas mazāk bojātā veidā traucēt un to atpūtas vai barošanās laikā.

Abava – upe ar iespaidīgāko un skaistāko Kurzemes upes senleju. Tiesa, no upes tīrības raugoties, to ir grūti uzvert ar apjaut. Un tomēr – Abava bija un paliek Kurzemes ūdenstūrīama klasika.

TŪRISMA PAKĀPOJUMI

- Tuvākās naktsmītnes:
- ▲ Mežņipi, 2941803
  - ▲ Pilsē, 63124819
  - ▲ Imulas, 63123647
  - ▲ Mucenieki, 26489596
  - ▲ Valdēku muiža, 26452948
  - ▲ Pils, 63124819
  - ▲ Kandava, 26406733
  - ▲ Indāni, 29259272

Ūdenstūrītu apmetnes, atpūtas vietas: Abava ir viena no dažām Latvijas ūdenstūrītu upēm, kuras krastos ir pieejas salīdzināmi plašs tūrīma mīlņu, ūdenstūrītu apmetņu tīklu vietu (piemēram, Iepriem Čūbu purvam, Pļostas, Lajastangēdīs Drubazēs, pie Abavas rumbas, Vecupēs, Avotē) kibēts. Taču pirms ceļānā divu dienu braucēnā ieteicams sazīrāties un sasakāpot apseimlētājējiem.

Veikali: Kandavā, Sabīlē un Rendā.
Tuvākē ēdīnāšanas uzpēmumi: Kandavā, Ziedru cepurē, Sabīlē un Rendā.
Laivu noma: www.celotajs.lv, 29404049; www.sasakavak.lv, 29464901
Tūrīma informācija: www.celotajs.lv, 67617600; www.sabile.lv, 63262344; www.kandava.lv, 63181150; www.renda.lv

Sabīles ainava ar bijūto sinagogu

Abavas rumba

Rītausma Abavā

Abavas senleja

Abava maršruta beigu daļā

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Maršruts, kura veikānsi nev nepieciešama īpaša sagatavība, ja to Tātēno vasarā. Jau pie Kandavas Abava ir pietiekami plata, un līdž pat Rendai izņemot Abavas rumbu, var braukt, nekāpijot no laivas. Upē ir vairākas izteiktas straupeles, parasti vietās, kur tās gultnē un krastos parādās nelieli doimītiežu atsegumi (īpētīm Velnakņoniem, pie Čāpuju brasī. Amulas un Imulas letēnu rajonā, pie Abavas rumbas un apūveni 1–1,5 km posmā aiz tās). Tiesa, straupeles un krāces var paruzēt sugstākā dēno līmenī un pilos. Posmā starp Vēgēm un Rendu upes krītums samaznās, tā kibēti „miergāka” un tikai reit vietā veits ir novērojams straupeļu pildums. Abava maršruta posmā no Kandavas līdz Sabīlei ir viena no retajām Latvijas upēm, kuras krastos ir pieejas tik daudzveidīgas ar tūrīma saistītu pakāpojumu klāsts. Laivu braucēnu iesākām apvienot ar dabas vērtības maršrutu – ”Augi Abavas upē”.

Laiks: Visu gadu. Ieteicams laiks – maijs – septembris, īpaši vasaras mēneši.
Laivu tips: Kanoe, kajaki. Var braukt arī ar piepūšāmām laivām, taču tad jābūvēnās ar āgāku laiku un lielāku fizisko spēkā.

Sākums: Laukāmāju tilts pāri Abavai Kandavā. Iekāpiānos no kreisā krasta augšpus tilta.
Beigu punkts: Rendas tilts, izkāpiāna kreisajā krastā.
Garums: 42 km.

Aptuvenais laiks: ~8–10 h. Ja plānotts divu dienu braucēns, pirmajā dienā vēlāms sasniegt Sabīles apkārti.

Grūtības pakāpe: Viegla, parasti divu dienu maršruts. Piemērots atpūlas braucēniem ar draugiem, ģimeni.

Upes krītums: Visā posmā – 12,3 m, vietējā – 0,29 m/km. Lielākais kritums ir vairāku kilometru posmā aiz Abavas rumbas.

Maršruta gaite: Kandava – Sabīle – Renda

Atbūtnes no Rīgas: 95 km.
Loģistika: Automašīnu var atstāt Kandavas centrā (ir autostāvlaukumi) un atgriezties no Rendas ar otru automašīnu (35 km, asfalts), vai arī ar autobusu, piekāpojot braucēna nobegumu sabiedriskā transporta kustības grānkam.

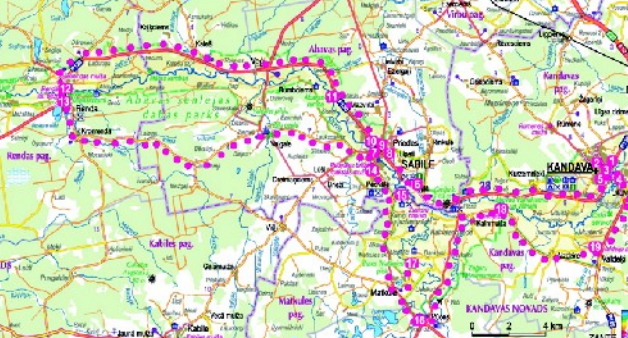
Alternatīvas: Maršrutu var lūpināt līdz Abavas ietekai Venā (vāli 30 km). Tas būs skaists nobraucēns ar straupeēm, brasīem un skāstiem sribāksiem atsegumiem upes krastos. Te gan vairs nebūds nekādu dūnīzācijas labumu. Ja ir sportisks gars, braucēnu var sākt arī augstāk no Pīrces tilta (vāli 10 km).

Der zināt! Palos Abavas rumba un krāce aiz tās ir Abavas histamākie vietā.
Noadīkamās palīdzības dienestu tālrūnis: 112

AUTOBRAUCĒJIEM Abava aicina! KĀJĀMGĀJĒJIEM PA ABAVAS SENLEJU

Dabas parks teritorijā drīkst būtī staigāt, braukt ar velosipēdu, ar auto, vācot putnus un dzīvniekus, braukt ar airu laivām. Taisa ceļšana un ugunsgrūdu kurnšana ir atļauta tikai šim mērķim paredzētās atbarkotājas vietās. Vārot migrējošos putnus, jācenšas mazāk bojātā veidā traucēt un to atpūtas vai barošanās laikā.

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Maršruts ved gar Abavas senlejas abiem krastiem, kas īsenis sava skaistuma dēļ saukti par „Kurzemes Šveici”. Tas īvenr gan skaistākās skatu vietas gan interesantākos dabas un kultūras piemēklus. Maršruts vēkānā nev nepieciešama īpaša sagatavānāns vai inventārs. Maršruta ideja ir, ar automašīnu pārvietojamies starp nozīmīgākām apskates vietām, bet pa tām (piemēram, Kandavas un Sabīles vēsturiskajiem centriem) stāģājam ar kājām. Abavas senleja katrā gaistā laikā būs atšķirīga, to vārtē apmeklēt gan tad, kad zied ievas vai pīnānes, gan vasarā, gan arī rudens zelta lapu laikā. Un kāpēc gan to nedarīt arī ziēmā?

Laiks: Visa gada garumā. Ieteicams: maijs – oktobris.
Sākums: Kandava

Belgu punkts: Kandava
Maršruta gaite: Kandava – Sabīle – Vēģi – Renda – Valģale – Sabīle – Matkulo – Pūces – Kalnmuiza – Alzdzore – Valģdeļi – Jaurkāndava – Kandava.

Garums: ~100 km.
Aptuvenais laiks: 1–2 dienu maršruts.

Grūtības pakāpe: Viegla.
Ceļa segums: Galvenokārt asfalts, izņemot atsevišķus posmus Abavas kreisajā krastā.
Atbūtnes no Rīgas: 70 km.

Der zināt! Abavas kreisajā krastā cēļi parvārdi ir ar grants segumu. To atsevišķi posmi var būt sīdas kvalitātes. Katrs pīris ir sībidģģģ par savu un savu bāmu drošību maršruta veikānsas laikā.

Ainavu taka pie Ziedru cepures

TŪRISMA PAKĀPOJUMI

- Tuvākās naktsmītnes:
- ▲ Mežņipi, (371) 2941803
  - ▲ Pilsē, (371) 63123237
  - ▲ Imulas, (371) 63123647
  - ▲ Mucenieki, (371) 26489596
  - ▲ Valdēku muiža, (371) 26452948
  - ▲ Pils, (371) 63124919
  - ▲ Kandava, (371) 26406733
  - ▲ Indāni, (371) 29259272

Veikali: Kandavā, Sabīlē un Rendā.
Tuvākē ēdīnāšanas uzpēmumi: Kandavā, Ziedru cepurē, Sabīlē un Rendā.
Bankomāti: Kandavā, Sabīlē, DUS: Kandava, Sabīlē, Pīcība.
Tūrīma informācija: www.celotajs.lv, (371) 67617600; www.kandava.lv, (371) 63181150; www.sabile.lv, (371) 63262344; www.lukums.lv, (371) 63124451; www.renda.lv

Neadīkamās palīdzības dienesta tālrūnis: 112

Pīnīka vietas Vna kalnā, Sabīl

Laukāmksnis tilts p r Abavu, Kandav

Ciūs aktīvā tūrīma maršrutus meklējet www.celotajs.lv

AUTOBRAUCĒJIEM Abava aicina!

VELOBRAUCĒJIEM

SKAISTĀKĀS SKATU VIETAS

Dabas parka teritorijā drīkst arī staigāt, braukt ar velosipēdu, ar auto, vērot putnus un dzīvniekus, braukt ar sūnu laivām. Teiktu ceļš un ugunsgrāku kumskāna ir atļauta tikai šim mērķim paredzētās un abakārtotās vietās. Vērojot migriņš, putnus, jāatceras mazliet dozēti veidot traucējumus tieši apskates vai cerējamās laikā.

TĀSĀK APRAKSTĪTĀS SKATU VIETAS STRODAS

Abavas senlejas dabas parka teritorijā. Abavas senlejas posms no Kandavas līdz Sabīlei no ahnavskā un reģiona viedokļa ir izteikti mēģinātā upes ielejas posms Kurzemes vāisturiskajā novadā. Abavas ielejas dziļums sasniedz 30-40 m platums – līdz 300 un vairāk metriem. Teritorija izceļas ne tikai ar lielu sugu (>800 sugu sugu) un biotopu daudzveidību dabas pieminekļiem – avotiem, ūdenskrīslīnēm, lažu atsegumiem, dīķakmeņiem, bet arī ar daudzajiem kultūrvēstures pieminekļiem – piļakalniem, baznīcām, senkapiem, kulta vietām, kultūrtēlnovu, kā arī mājlielām – Kandavu un Sabīli, kuru centri ir pilsētvidē. Sabīles Vīna kalns un Pedvāles Brīvības mākslas muzejs ir Latvijas mērogā populāri tūrisma objekti. Lai „uzturētu” kolojas ainavu, Drubčas un citur „saimnieki” dzīvi savvaļā pielaņģone mājopi. Tūristiem izvēlotas dabas takas un maršrutus.

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Tas ietver 14 skaistākās Abavas senlejas skatu vietas. Skaistākie skati sliktājas galvenokārt no Abavas senlejas krastiem un to nogāzēm. Katrs pats var izvēlēties tālāk uzskaitītās vietas, savienojot tās sev ērtā un pieņemama secībā. Kā pārvietošanās līdzekli var izmantot automašīnu vai divriteni. Ar pēdējo gan jābrauc uzmanīgi, jo Kandavas – Sabīles ceļš ir šauru un rīkumots. Skaistāko skatu vietu apmeklējumu var apvienot arī ar ūdensūrisma un autotūrisma maršrutiem (sk. citus Lauku ceļotāja izstrādātos maršrutus). Maršruta veikšana nav nepieciešama paša sagatavošanās vai inventārs. Jāņem vērā, ka Abavas senleja katrā gada laikā bus atšķirīga. To vērts apmeklēt gan tad, kad zied ievas vai pienesas, gan vasarā, gan arī rudens zaļā lapu laikā. Un ūkst tad, to var dārti arī skaistā ziemeņu dienā. Katrs no šiem laikiem bus cila noskaņa un atšķirīgas fotogrāfijas. **Der zināt!** Katrs pats ir atbildīgs par savu un savu bērnu drošību maršruta veikšanas laikā.

TŪRISMA PAKALPOJUMI

Tuvākie nakštnītnes:

- Mužiņi, (371) 23418603
- Pļedā, (371) 63123237
- Imūlas, (371) 63123647
- Mucenčiki, (371) 26489595
- Valdeju muiža, (371) 26452948
- Pils, (371) 63124819
- Kandava, (371) 26406733

Tūrisma informācija:

Indāni, (371) 29256272

Veikali: Kandava, Sabīle un Rendā, (371) 67617600

Tuvākā ēdīntāšanas uzņēmumi: Kandava, Zviedru kopurā, Sabīle un Rendā, (371) 63181150

Bankomāti: Kandava, Sabīle, Pūces, (371) 63125344

DUB: Kandava, Sabīle, Pūces, (371) 63124461

Neatliekamās palīdzības dienesta tālrunis: 112

Pieejami mājas lapās:
www.celotajs.lv
www.ldf.lv

?????????

www.kandava.lv
www.talsi.lv
www.kuldiga.lv

Tūrisma uzņēmēju mājas lapās

Kandavas priekšpuse, Pūterbaltis

Pļavas vietas Vne laivā, Sabī

Pūdvīles Brīvības mākslas muzejs

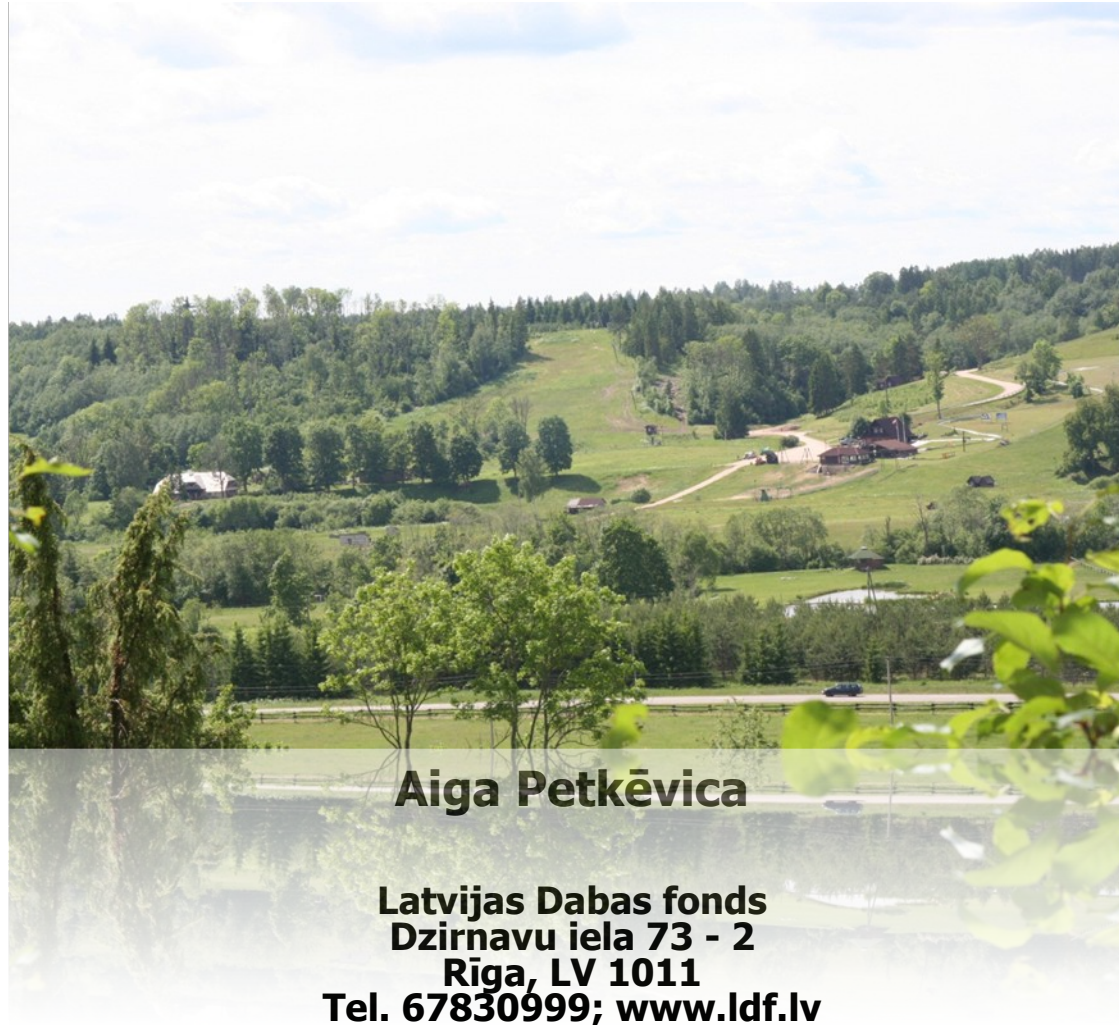
Skatu platforma Grei u kalns piek

Skatu platforma Grei u kalns piek

Paldies par uzmanību!

Aiga Petkēvica

**Latvijas Dabas fonds
Dzirnavu iela 73 - 2
Rīga, LV 1011
Tel. 67830999; www.ldf.lv**